

AD GÜNÜNDƏ NƏSİ TAPILAN ŞƏHİD: “Qarsıla ay ana, döndüm evimizə...”

QISA TANITIM:

Masim Hafız oğlu Qurbanov 7 yanvar 2001-ci ildə Masallı rayonunun Ərab kəndində anadan olub. 2008-2017-ci illərdə M.Hacıyev adına Ərab kənd ümumi orta və X.Məmmədov adına Xirmandalı tam orta məktəblərində təhsil alıb. 2019-cu ilin yanvar ayında Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin sıralarına müddətli həqiqi hərbi xidmətə çağırılıb. 2020-ci ilin iyul ayında hərbi xidmətini başa vurub. Arzusu Fövqəladə Hallar Nazirliyində işə düzəlmək idi. 27 sentyabr 2020-ci il tarixində Azərbaycan Silahlı Qüvvələri tərəfindən erməni işğali altında olan ərazilərin azad edilməsi uğrunda başlanan Vətən mühəribəsinə könüllü yola düşüb. Cəbrayıllı, Füzuli, Zəngilan, Qubadlı istiqamətində gedən döyüşlərdə iştirak edib. İgid döyüşçü Qubadlı rayonunun “Qanlı təpə” yüksəkliyi uğrunda döyüşlərdə şəhid olub. Ölümündən 70 gün sonra tapılan nəşti 10 yanvar 2021-ci ildə böyük izdihamla doğulduğu Ərab kənd qəbiristanlığında torpağa tapşırılıb. Subay idi.

ŞƏHİDLİK ÖLÜMÜN GÖZÜNƏ DİK BAXMAQDIR

...Vətənə məhəbbət insanın qəlbində yaşayan, onu doğma yurdunu, xalqını qorumağa sövq edən ən güclü mənəvi-əxlaqi hissdir. Hələ həqiqi hərbi xidmətdə olarkən düşmənle üzbez mövqedə xidmet edən Masim Qurbanov Ali Baş Komandanın döyüş emrinə hər zaman hazır olan Vətənə əsgərlərindən biri olmuşdur. “Vətəni qorumaq ən müqəddəs və şəreffli vəzifədir” deyiminin arxasında Masim kimi mətin, igid, vüqarlı bir gəncin canla-başa durması təsadüfi deyildi. Atası Hafız Qurbanov Birinci Qarabağ mühəribəsinin iştirakçısı olmuşdu, II qrup mühəribə əlli id. Tez-tez övladlarına əfsanəvi “Babek-44” taboru və Milli Qəhrəman Əliyar Əliyevin başçılıq elədiyi dəstədə birlikdə döyüş yolu keçdiyi silahdaşlarından söz açardı.

...2020-ci ilin yayında hərbi xidmətdən tərxis olunanından sonra Masimin arzusu Fövqəladə Hallar Nazirliyinin Cənub Regional Mərkəzində mülki müdafiə kursu keçmək idi. 2020-ci ilin iyulunda Tovuz istiqamətində düşmən təxribatından sonra səfərbərlik və hərbi çəngəlşən üz tutan Vətənin bütün təessübkeş övladları kimi, Masim də yaxşı bıldı ki, dövlət sərhədində baş verənlər adı sərhəd toqquşması deyildi. Bu, erməni faşistlərinin öz işgalçi siyasetini davam etdirmək cəhdidi idi. Mubariz qeyrətli oğulların çıxdan gözlədiyi məqam yetişmişdi. Masim də tərəddüd etməden sentyabrın 29-da könüllü olaraq silaha sarılıb Vətən uğrunda savaşa yollandı. İşgal altında olan torpaqlarımızı erməni murdarlarından təmizləməsində rəşadət göstərdi. İrəlilədikcə, işğaldan azad etdikləri ərazilərin qələbə sevincini silah yoldaşları ilə birlikdə yaşadı. Ar-tıq astaralı tabor komandiri polkovnik - leytenant Nail Orucovun aslanları sırasında eks - hückum əməliyyatlarında uzun məsafə qət edərək Qubadlı rayonu boyunca Azərbaycan-Ermənistən sərhədine çatmışdır. Oktyabrın 29-da Masim Bazarçay ilə Həkəri çayı arasında yerləşən “Yazı düzü”ndən ata-anası ilə son dəfə telefonla danışanda: “Bir azdan döyüşə qalxırıq. Zəhmətinizi ha-

lal edin” demişdi. O gün payız günəşinin Qubadlı dağlarında qırub çığı iddi.

“QANLI TƏPƏ”də SON DÖYÜŞ...

Qubadlıda düzəngəh yer anlamında olan “Yazı düzü” ətrafındaki “Qanlı dərə”, “Qanlı təpə” və başqa yer-yurd adları qədim oğuzların yadigarlarıdır. “Qanlı Təpə” strateji yüksəkliyini əldən vermek istəməyən düşmənlər geri çəkilsələr də veziyəti dəyişmək məqsədilə tez-tez təxribata əl atırlılar. Oktyabrın 30-da Gorus istiqamətində güclü artilleriya atəşi nəticəsində taborun 20-dən çox döyüşüsü həlak oldu. O gün 3 silahdaşı ilə birlikdə Masim 8 erməni əsgərinin 4-nü sərəst atəşlə yere sərdi. Ərkivan qəsəbəsindən olan Sənan Sey-

fullayevlə sağ qalan 4 düşmən əsgərinin izinə düşərən şəxsi heyətdən təqribən 200 metr aralınmışdır. Bu zaman ermənilər xarabazara çevirdiyi kəndin dəmir qüləsindən onları fasilesiz minomyot atəşinə tuturlar və... Ertəsi gün qanını da, canını da Vətən yolunda fəda edən polkovnik -leytenant Nail Orucovla birgə taborun 22 nəfər şəhidinin nəşti döyüş bölgəsində çıxarılır. Amma şəhidlərin arasında Masim Qurbanovla, Sənan Seyfullayevin nəşti olmur. Beləcə hər iki döyüşümüzün nəşti tapılana qədər itkin sayılır...

ARXA CƏBHƏNİN QƏHRƏMAN QADINLARI

44 günlük Vətən mühəribəsində xalqımız arxa cəbhədə kitablara sığmayan misilsiz qadın - ana fədakarlıqlarının şahidi də olud. Şəhid oğlunun tabutu həyətine getirilən gün “Vətən sağ olsun” deyən analarla bərabər, şəhid ərinin tabutunu çiynində aparən cavan gəlin, nişanlı oğlunun tabutunu xonça ilə qarşılayan və şəhid balasının tabutu qabağında oynayan ana... Kəfənlək üçün yığdıığı pulu orдумuzun yardım fonduна köçürən ağbircək nənə...

Düz 70 gün Masimin nəşini gözleyən anası Gülnar Genciyeva isə onun tapılmasına iki qoç qurban demisi. “Mənim də balamın payına torpağa qurban getmək düşdü” deyən ana qəher içinde sadəcə bunları deməklə kifayətlənmirdi, həm də oğlunun nəşinin torpağa tapşırılacağı gün ehsan edəcəyi qoçları nəvazışla bəsləyirdi. Arzusu ürəyində, ömrü yarıda qalan Masimin nəşini torpağa tapşırmaq üçün təkcə ata-anası, qohum-əqrəbəsi deyil, Ərab kəndinin böyükən-kiçiyə bütün sakinləri intzarla gözləyidilər. “Sənin kimi üç mine yaxın şəhid atası var” deyə 3 oğul 1 qız boyası-başa çatdırılmış Gülnar ana-

nı təselli edənlər onun ürəyində hansı fırtınaların qopduğundan da xəbərsiz deyildilər. Son günler arayati yuxularında oğlunun evə qələbə bayraqı ilə döndüyünü gören və “Qarsıla ay ana, döndüm evimizə” deyən Masimin səsindən diksinen ana susqunlığunu özünə sipər eləmişdi...

Masim Qurbanovun adı Vətən tarixinə əbədi həkk olunan,

İkinci Qarabağ mühəribəsində qəhrəmanlıq göstərən minlərə igidlerimizin cərgəsində idi. Onun ata-baba ocağına gələnlər isə şəhid anasının oğlunun nəşinin tapılacağı gün üçün bəslədiyi xınalı qurbanlıq qoçlara baxıb dərindən köks ötürürdülər... Masimin mərd anası haqqında eşitdiklərim və gördüklərim gözlərimin önündə “Dədə Qorqud” das-tanındakı qadın qəhrəmanlarının obrazını canlandırdı.

OĞLUNUN NƏŞİNİ AXTARAN ATA

Uzun müddət nəşti tapılmanın Masimin atası Hafız Qurbanov vaxtılı özünün döyüşdürüyü səngərlərə üz tutub getdi. Hadrutda hərbi birləşmənin komandiri general-major Mayis Bərxudarovla və Masimin sağ qalan dö-

lib.

s

yüşü yoldaşları ilə görüşdü. Düşmənin minaladığı ərazilər buraxılmaya atanın təşəbbüsü və təkidi ilə şəhidlərin nəşini axtaran əməliyyat qrupuna oğlunun ordudan tərxis olunmuş lənkəranlı Mehman və imişli rayonundan İbrahim adlı silahdaşlarını da qoşular. 20 yaşından tamam olduğu gün -2021-ci ilin yanvarın 7-si Masimin tapılmış nəşti sanki Tanrı tərəfindən onun nigaran ruhuna və ailəsinə sevinc bəxş edən ən qiymətli “hədiyyə” oldu.

Yanvarın 10-da torpağa tapşırımaşdan qabaq anasının nærzir elədiyi qurbanlıq qoçları üç dəfə Masimin tabutunu başına çeviridilər. Şəhidlə vəfa mərasimində Masallı Rayon İcra Hakimiyyətinin rəhbərliyi, hüquq-mühafizə orqanlarının əməkdaşları, hərbçilər, ictimaiyyət nümayəndələri, aqsaqqallar və ziyalılar iştirak edirdilər. Oğlunun tabutuna bükkülü Azərbaycan Bayrağını şəhidin xatirəsinə düzəldilmiş guşədə saxlayan atası deyir: “Masim həqiqi hərbi xidmətə 2019-cu ilin yanvarın 10-da Masallı şəhərindəki Bayraq Meydanında 30 çağırışçı gəncə müqəddəs Quranın altından keçib, bayrağımızı öpərək saat 13 radələrində yola düşmüştü. Taleyin işinə bax ki, iki il sonra onun mili bayrağımıza bükkülü tabutu həyətimizə ele yanvarın 10-da getirildi və saat 13 radələrində nəşti torpağa tapşırıldı...” Bu ağrı-acının və sonsuz kədərin içinde səbrlə danışan atını Ərab kənd məscidi dini icmasının sedri axund Əhliman Hüseynov və həcicəli şair-publisist Əlizaman Baxışla birləşdə dini xatirəsi deyir: “Masim həqiqi hərbi xidmətə 2019-cu ilin yanvarın 10-da Masallı şəhərindəki Bayraq Meydanında 30 çağırışçı gəncə müqəddəs Quranın altından keçib, bayrağımızı öpərək saat 13 radələrində yola düşmüştü. Taleyin işinə bax ki, iki il sonra onun mili bayrağımıza bükkülü tabutu həyətimizə ele yanvarın 10-da getirildi və saat 13 radələrində nəşti torpağa tapşırıldı...”

Bu ağrı-acının və sonsuz kədərin içinde səbrlə danışan atını Ərab kənd məscidi dini icmasının sedri axund Əhliman Hüseynov və həcicəli şair-publisist Əlizaman Baxışla birləşdə dini xatirəsi deyir: “Masim həqiqi hərbi xidmətə 2019-cu ilin yanvarın 10-da Masallı şəhərindəki Bayraq Meydanında 30 çağırışçı gəncə müqəddəs Quranın altından keçib, bayrağımızı öpərək saat 13 radələrində yola düşmüştü. Taleyin işinə bax ki, iki il sonra onun mili bayrağımıza bükkülü tabutu həyətimizə ele yanvarın 10-da getirildi və saat 13 radələrində nəşti torpağa tapşırıldı...”

Bu ağrı-acının və sonsuz kədərin içinde səbrlə danışan atını Ərab kənd məscidi dini icmasının sedri axund Əhliman Hüseynov və həcicəli şair-publisist Əlizaman Baxışla birləşdə dini xatirəsi deyir: “Masim həqiqi hərbi xidmətə 2019-cu ilin yanvarın 10-da Masallı şəhərindəki Bayraq Meydanında 30 çağırışçı gəncə müqəddəs Quranın altından keçib, bayrağımızı öpərək saat 13 radələrində yola düşmüştü. Taleyin işinə bax ki, iki il sonra onun mili bayrağımıza bükkülü tabutu həyətimizə ele yanvarın 10-da getirildi və saat 13 radələrində nəşti torpağa tapşırıldı...”

“Masim həqiqi hərbi xidmətə 2019-cu ilin yanvarın 10-da Masallı şəhərindəki Bayraq Meydanında 30 çağırışçı gəncə müqəddəs Quranın altından keçib, bayrağımızı öpərək saat 13 radələrində yola düşmüştü. Taleyin işinə bax ki, iki il sonra onun mili bayrağımıza bükkülü tabutu həyətimizə ele yanvarın 10-da getirildi və saat 13 radələrində nəşti torpağa tapşırıldı...”

SON SÖZ YERİNƏ

Masimin doğulub boy-a-başa çatdığı ata ocağında səliqə-sahmanla yaradılan xatirə guşəsini qonşu kəndlərin sakinlərinin də ziyəret etdiklərinin şahidi oldu. Kənd məscidinin yaxınlığında Birinci və ikinci Qarabağ mühəribəsində həlak olan oğlunun Vətənə canları, qanları ilə bağlı olduğundan döyüşdükleri səngərlər sənədli dil açıb “danışır.” Ən qəribəsi də budur ki, atanın 1992-ci ildə düşmenlə döyüşdürüyü “Yazı düzü” ərazisində 28 ildən sonra oğlu vuruşub və qəhrəmancasına həlak olub...

**Nurəddin Muğanlı,
“iki sahil”,
Bakı-Masallı-Bakı**